

ELI-USA ANDMEKAITSERAAMISTIK

KORDUMA KIPPUVAD KÜSIMUSED EUROOPA ETTEVÕTETELE¹

Vastu võetud 16. juulil 2024

¹ Selles kontekstis tähendavad Euroopa ettevõtted EMPs asuvaid ettevõtteid, kes edastavad või võivad edastada isikuandmeid USAs asuvatele ettevõtetele, mis on sertifitseeritud ELi-USA andmekaitseraamistiku alusel.

Sisukord

Küsimus 1. Mis on ELi-USA andmekaitseraamistik?.....	3
Küsimus 2. Millised USA ettevõtted on kõlblikud ELi-USA andmekaitseraamistiku alusel end sertifitseerima?	3
Küsimus 3. Mida teha enne isikuandmete edastamist USAs asuvale ettevõttele, kes on sertifitseeritud või väidab end olevat sertifitseeritud ELi-USA andmekaitseraamistiku alusel?	4
Küsimus 4. Kus on juhised Euroopa ettevõtete USA tütaretevõtete sertifitseerimise kohta?	6

KÜSIMUS 1. MIS ON ELI-USA ANDMEKAITSERAAAMISTIK?

ELI-USA andmekaitseraamistik (edaspidi „andmekaitseraamistik“) on USA ettevõtete enesertifitseerimise mehhanism. ELI-USA andmekaitseraamistiku alusel end sertifitseerinud ettevõtted peavad järgima põhimõtteid, eeskirju ja kohustusi, mis on seotud Euroopa Majanduspiirkonna (edaspidi „EMP“) isikute isikuandmete töötlemisega. Lisateave nende kohustuste kohta on [andmekaitseraamistiku põhimõtetes](#).²

Euroopa Komisjon leidis, et isikuandmete edastamised EMPst sertifitseeritud ettevõtetele andmekaitseraamistiku alusel on piisaval tasemel kaitstud.³ Selle tulemusena võib isikuandmeid vabalt edastada USA sertifitseeritud ettevõtetele, ilma et oleks vaja võtta täiendavaid kaitsemeetmeid või saada luba. Siin on mõned seonduvad lingid täiendava teabega:

- Euroopa Komisjoni [Küsimused ja vastused: andmekaitseraamistik](#)⁴
- [USA kaubandusministeeriumi hallatav andmekaitseraamistiku veebileht](#).⁵
- [Euroopa Komisjoni otsus isikuandmete kaitse taseme piisavuse kohta ELI-USA andmekaitseraamistiku alusel](#)⁶

Andmekaitseraamistiku kohaldatakse mis tahes liiki isikuandmete suhtes, mida edastatakse EMPst USASSE, sealhulgas äri- või tervise- seotud eesmärkidel töödeldavate isikuandmete ja töösuhte raames kogutud personaliandmete (edaspidi: „personaliandmed“) suhtes tingimusel, et USAs asuv vastuvõttev ettevõtte on andmekaitseraamistiku alusel end sertifitseerinud, et töödelda seda liiki andmeid.⁷

KÜSIMUS 2. MILLISED USA ETTEVÕTTED ON KÕLBLIKUD ELI-USA ANDMEKAITSERAAAMISTIKU ALUSEL END SERTIFITSEERIMA?

Et olla kõlblik andmekaitseraamistiku alusel enesertifitseerimiseks, peab USA ettevõtte kuuluma USA föderaalse kaubanduskomisjoni (FTC) või USA transpordiministeeriumi uurimis- ja jõustamisvolituste alla. Tulevikus võidakse kaasata ka muid USA seadusjärgseid asutusi.⁸

See tähendab, et näiteks mittetulundusühingud, pangad, kindlustusseltsid ja telekommunikatsiooniteenuste osutajad (seoses ühise vedaja tegevusega), mis ei kuulu föderaalse

²[https://www.dataprivacyframework.gov/program-articles/Participation-Requirements-Data-Privacy-Framework-\(DPF\)-Principles](https://www.dataprivacyframework.gov/program-articles/Participation-Requirements-Data-Privacy-Framework-(DPF)-Principles)

³ Euroopa Komisjon võttis 10. juulil 2023 vastu otsuse andmekaitseraamistiku piisavuse kohta. Selle kavandasid Euroopa Komisjon ja USA kaubandusministeerium, et asendada otsus (Privacy Shield) (EL) 2016/1250, mille Euroopa Kohus tunnistas kehtetuks 16. juulil 2020 kohtuasjas C-311/18, *andmekaitsevolinik vs. Facebook Ireland Limited ja Maximilian Schrems (Schrems II)*.

⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_23_3752

⁵ <https://www.dataprivacyframework.gov/s/>

⁶ https://commission.europa.eu/system/files/2023-07/Adequacy%20decision%20EU-US%20Data%20Privacy%20Framework_en.pdf

⁷ NB! Kõik andmekaitseraamistiku alusel enesertifitseerimised ei hõlma personaliandmeid. Seetõttu on oluline kontrollida, kas see on asjakohane. Vt ka küsimus 3.

⁸ Vt kaitse piisavuse otsuse I lisa, ELI-USA andmekaitseraamistiku põhimõtted, mille on välja andnud USA kaubandusministeerium, punkt I.2.

kaubanduskomisjoni või transpordiministeeriumi jurisdiktsiooni alla, ei saa andmekaitseraamistiku alusel end sertifitseerida.

KÜSIMUS 3. MIDA TEHA ENNE ISIKUANDMETE EDASTAMIST USAS ASUVALE ETTEVÕTTELE, KES ON SERTIFITSEERITUD VÕI VÄIDAB END OLEVAT SERTIFITSEERITUD ELI-USA ANDMEKAITSERAAMISTIKU ALUSEL?

Enne isikuandmete edastamist USAs asuvale ettevõttele, mis väidab, et on andmekaitseraamistiku alusel end sertifitseerinud, peab EMP andmeeksportija veenduma, et USAs asuval ettevõttel on kehtiv sertifikaat (sertifikaate tuleb igal aastal uuendada) ja et sertifikaat hõlmab nimetatud andmeid (eelkõige juhul, kui see hõlmab personaliandmeid või muid andmeid kui personaliandmeid).⁹

Et kontrollida, kas sertifikaat on kehtiv ja kohaldatav, peavad EMP andmeeksportijad kontrollima, kas USAs asuv ettevõtte on [andmekaitseraamistiku nimekirjas](#),¹⁰ mis on avaldatud USA kaubandusministeeriumi veebilehel. See nimekiri sisaldab ka nimekirjast eemaldatud ettevõtete („mitteaktiivsed osalejad“) registrit, milles esitatakse nende eemaldamise põhjused. EMP andmeeksportija ei saa tugineda andmekaitseraamistikule isikuandmete edastamisel sellistele ettevõtetele. NB! Ettevõtted, mis on eemaldatud andmekaitseraamistiku nimekirjast, peavad jätkuvalt kohaldama andmekaitseraamistiku põhimõtteid isikuandmete suhtes, mis on saadud andmekaitseraamistikus osalemise ajal, nii kaua kui nad neid andmeid säilitavad.

Isikuandmete edastamiseks USA ettevõtetele, kes ei ole (või enam ei ole) andmekaitseraamistiku alusel end sertifitseerinud, võib kasutada muid isikuandmete kaitse üldmääruse V peatükis esitatud edastamise aluseid, nagu siduvad kontsernisisesed eeskirjad või lepingu tüüptingimused.

Asjaolu, et vastuvõtja USAs on andmekaitseraamistiku alusel end sertifitseerinud, võimaldab EMPs asuval andmeeksportijatel täita isikuandmete kaitse üldmääruse V peatükki, kuid kõik muud isikuandmete kaitse üldmääruse ja mis tahes muu siseriikliku andmekaitseõiguse nõuded jäävad kehtima.

3.1. Andmete edastamine ELi-USA andmekaitseraamistiku alusel sertifitseeritud ettevõtetele USA tütaretevõtetele

Andmete edastamisel USAs asuvatele ettevõtetele, mis on andmekaitseraamistiku alusel sertifitseeritud ettevõtete tütaretevõtted, peavad EMP andmeeksportijad kontrollima, kas emaettevõtte sertifikaat hõlmab ka asjaomast tütaretevõtet.

Lisateave selle kohta, kuidas kontrollida organisatsiooni enesertifikaadi ulatust, sealhulgas seda, kas see hõlmab ka muid USA üksusi või USA tütaretevõtteid, on [siin](#).¹¹

3.2. Andmete edastamine USAs asuvale ettevõttele, kes tegutseb vastutava töötlejana

⁹Vt personaliandmete määratlus küsimuses 1.

¹⁰ <https://www.dataprivacyframework.gov/list>

¹¹ [https://www.dataprivacyframework.gov/program-articles/How-to-Verify-an-Organization-s-Privacy-Data-Privacy-Framework-\(DPF\)-Commitments](https://www.dataprivacyframework.gov/program-articles/How-to-Verify-an-Organization-s-Privacy-Data-Privacy-Framework-(DPF)-Commitments)

Enne isikuandmete edastamist USA vastutavale töötajale peab EMP andmeeksportija tagama, et edastamine on kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse kõigi asjakohaste sätetega. Esimese sammuna saab andmeeksportija jagada isikuandmeid USAs asuva ettevõttega ainult siis, kui töötlemiseks on õiguslik alus (isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 6). Lisaks peavad olema täidetud kõik muud isikuandmete kaitse üldmääruse nõuded (nt eesmärgi piiritlemine, proportsionaalsus, täpsus ja andmesubjektide teavitamiskohustused). NB! Kui andmeid kavatsetakse edastada USAs asuvale enesesertifitseerinud ettevõttele, peab EMP andmeeksportija vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artiklitele 13 ja 14 teatama andmesubjektidele nende andmete vastuvõtjate identiteedist ja et andmete edastamine on hõlmatud ELi-USA andmekaitseraamistiku andmekaitse piisavuse otsusega.

3.3. Edastamine USA ettevõttele, kes tegutseb volitatud töötajana

Kui EMP vastutav töötaja edastab andmeid USAs asuvale volitatud töötajale, on vastutav töötaja ja volitatud töötaja kohustatud sõlmima isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 28 kohase andmetöötluslepingu (edaspidi „andmetöötlusleping“), sõltumata sellest, kas volitatud töötaja on end sertifitseerinud vastavalt andmekaitseraamistikule.

Lisateavet lepingunõuete kohta, mis käsitlevad andmete edastamist volitatud töötajale USAs, leiab [siin](#).¹²

Andmetöötluslepingu sõlmimine on vajalik, et tagada, et USA volitatud töötaja kohustub tegema järgmist:

- töötleb isikuandmeid ainult vastutava töötaja dokumenteeritud juhiste alusel, sealhulgas seoses isikuandmete edastamisega kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, välja arvatud juhul, kui seda nõuab liidu või liikmesriigi õigus, mida volitatud töötaja suhtes kohaldatakse; sellisel juhul teavitab volitatud töötaja vastutavat töötajat enne töötlemist sellest õiguslikust nõudest, välja arvatud juhul, kui see õigus keelab sellise teavitamise olulise avaliku huviga seotud põhjustel;
- tagab, et isikuandmeid töötleva volitatud isikud on kohustunud järgima konfidentsiaalsusnõuet või nende suhtes kehtib asjakohane õigusaktist tulenev konfidentsiaalsuskohustus;
- rakendab asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, et tagada ohule vastav turvalisuse tase kooskõlas sellega, mida nõutakse andmetöötluslepingus (meetmed tulenevad isikuandmete kaitse üldmääruse artiklist 32) ning andmekaitseraamistiku punktides 4 ja 10;
- täidab andmetöötluslepingus osutatud tingimusi (mis tulenevad isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 28 lõigetest 2 ja 4) ja andmekaitseraamistiku II jao punkti 3 alapunktist B teise volitatud töötaja kaasamiseks;
- võtab arvesse isikuandmete töötlemise laadi, aitab võimaluse piires vastutaval töötajal asjakohaste tehniliste ja korralduslike meetmete abil täita vastutava töötaja kohustust vastata taotlustele isikuandmete kaitse üldmääruse III peatükis sätestatud andmesubjekti õiguste teostamiseks;

¹²<https://www.dataprivacyframework.gov/program-articles/Contract-Requirements-for-Data-Transfers-to-a-Processor>

- aitab vastutaval töötajal täita isikuandmete kaitse üldmääruse artiklites 32–36 sätestatud kohustusi, võttes arvesse töötlemise laadi ja volitatud töötajale kättesaadavat teavet;
- pärast andmetöötlusteenuste osutamise lõppu kustutab või tagastab vastutavale töötajale vastutava töötaja valikul kõik isikuandmed ja kustutab olemasolevad koopiad, välja arvatud juhul, kui liidu või liikmesriigi õiguse kohaselt nõutakse andmete säilitamist;
- teeb vastutavale töötajale kättesaadavaks kogu teabe, mis on vajalik isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 28 sätestatud kohustuste täitmise tõendamiseks, ning võimaldab vastutaval töötajal või tema poolt volitatud muul audiitoril teha auditeid, sealhulgas kontrole, ja panustab sellesse. Viimase punkti korral teavitab volitatud töötaja viivitamata vastutavat töötajat, kui tema arvates on juhis andmekaitseraamistikuga vastuolus.

Kui USA volitatud töötaja kaasab EMP vastutava töötaja nimel konkreetsete töötlemistoimingute tegemiseks teise volitatud töötaja (edaspidi „alamtöötaja“), peab volitatud töötaja tagama, et II jao punkti 3 alapunktis B sätestatud nõuded on täidetud. See hõlmab selle tagamist, et alamtöötaja tagab isikuandmete kaitse samal tasemel, nagu on nõutud andmekaitseraamistikus, ja samad andmekaitsekohustused, mis on sätestatud andmetöötluslepingus. Kui alamtöötaja ei täida oma andmekaitsekohustusi, jääb algne USA volitatud töötaja vastutava töötaja ees täielikult vastutavaks kõnealuse alamtöötaja kohustuste täitmise eest.

KÜSIMUS 4. KUS ON JUHISED EUROOPA ETTEVÖTETE USA TÜTARETTEVÖTETE SERTIFITSEERIMISE KOHTA?

EMPs asuvate ettevõtete USA tütaretted saavad end andmekaitseraamistiku alusel sertifitseerida, kui nad kuuluvad föderaalse kaubanduskomisjoni või USA transpordiministeriumi jurisdiktsiooni alla.

Lisateave osalemistingimuste kohta [on siin](#)¹³ ja enesesertifitseerimise menetluse juhend on [siin](#).¹⁴

¹³[https://www.dataprivacyframework.gov/program-articles/U-S-Subsidiaries-of-European-Businesses-Participation-in-the-Data-Privacy-Framework-\(DPF\)-Program](https://www.dataprivacyframework.gov/program-articles/U-S-Subsidiaries-of-European-Businesses-Participation-in-the-Data-Privacy-Framework-(DPF)-Program)

¹⁴[https://www.dataprivacyframework.gov/program-articles/How-to-Join-the-Data-Privacy-Framework-\(DPF\)-Program-\(part%E2%80%931\)](https://www.dataprivacyframework.gov/program-articles/How-to-Join-the-Data-Privacy-Framework-(DPF)-Program-(part%E2%80%931))